INSTRUKCJA BHP OBSŁUGI: WÓZEK WIDŁOWY

instrukcja stanowiskowa (art. 237¹ § 2 Kodeksu pracy, § 41 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP)

Instrukcja nr		**Wersja / zmiana nr**	
Data opracowania		**Obowiązuje od**	

1. Pracodawca, maszyna i stanowisko

Pracodawca *nazwa i adres*			
Maszyna *wózek widłowy: producent, typ (czołowy, boczny, terenowy), napęd (elektryczny, spalinowy, gazowy), udźwig, wysokość podnoszenia*		**Nr fabryczny lub ewidencyjny**	
Stanowisko *kto obsługuje maszynę*		**Gdzie dostępna instrukcja** *np. przy maszynie, w kontenerze brygady*	

Opracował *imię, nazwisko, funkcja*		**Data i podpis**	
Zatwierdził *pracodawca lub osoba upoważniona*		**Data i podpis**	

- ☐ instrukcja producenta (DTR) maszyny (typ, wersja)
- ☐ karta oceny ryzyka zawodowego dla stanowiska (numer i data)

2. Zagrożenia przy obsłudze

- ☐ przewrócenie wózka na pochyłości, nierównym albo miękkim podłożu
- ☐ upadek ładunku z wideł, zwłaszcza przy podnoszeniu na wysokość
- ☐ najechanie na pieszego przy cofaniu i przy ładunku zasłaniającym widok
- ☐ przygniecenie przy rozładunku samochodu i przy składowaniu
- ☐ pożar albo wybuch przy wymianie butli z gazem
- ☐ spaliny i hałas w pomieszczeniach zamkniętych

3. Wymagania wobec pracownika i środki ochrony indywidualnej

- ☐ szkolenie wstępne BHP (instruktaż ogólny i stanowiskowy) i aktualne szkolenie okresowe
- ☐ aktualne orzeczenie lekarskie bez przeciwwskazań do pracy na stanowisku
- ☐ zapoznanie z instrukcją producenta, oceną ryzyka i niniejszą instrukcją
- ☐ kamizelka ostrzegawcza i hełm poza kabiną
- ☐ obuwie ochronne
- ☐ rękawice ochronne przy wymianie butli i obsłudze ładunku
- ☐ pas bezpieczeństwa, jeśli wózek go ma

4. Czynności przed rozpoczęciem pracy

- ☐ sprawdź uprawnienia: zaświadczenie UDT albo inny dokument z § 4 ust. 1 rozp., Dz.U. 2020 poz. 852
- ☐ sprawdź układ kierowniczy, hamulcowy i napędowy, maszt, łańcuchy i widły (§ 7 ust. 1 pkt 1)
- ☐ sprawdź oświetlenie, sygnał dźwiękowy i cofania, wskaźniki, osłonę kabiny (§ 7 ust. 1 pkt 2)
- ☐ nieprawidłowości wpisz w dokumentach eksploatacyjnych wózka i nie zaczynaj pracy (§ 7 ust. 2 i 3)
- ☐ poznaj trasy przejazdu, miejsca rozładunku i dopuszczalne prędkości na budowie (§ 8 ust. 1)
- ☐ przy wózku gazowym sprawdź butlę, zawór i przewód; butlę wymienia osoba przeszkolona, w wyznaczonym miejscu (§ 4 ust. 3)

5. Zasady bezpiecznej pracy

- ☐ nie przekraczaj udźwigu z tabliczki znamionowej i instrukcji wózka (§ 17 pkt 5)
- ☐ rozmieszczaj i mocuj ładunek tak, żeby nie mógł spaść (§ 9)
- ☐ jedź z widłami nisko i masztem odchylonym do tyłu; z ładunkiem pod górę przodem, z góry tyłem
- ☐ przy ładunku zasłaniającym widok jedź tyłem albo z pomocnikiem
- ☐ przed wjazdem na skrzynię samochodu sprawdź dopuszczalne obciążenie i zabezpiecz ładunek (§ 12)
- ☐ omijaj wykopy, skarpy i świeże zasypki; drogi dla wózków bezszynowych do 5% nachylenia (§ 14 rozp. o robotach budowlanych)
- ☐ przy liniach napowietrznych zachowaj odległości z § 55 rozp. o BHP przy robotach budowlanych

6. Czynności po zakończeniu pracy

- ☐ odstaw wózek na płaskim podłożu poza drogami i wyjściami ewakuacyjnymi
- ☐ opuść widły na ziemię, zaciągnij hamulec, wyłącz silnik i wyjmij kluczyk
- ☐ wózek elektryczny ładuj w wyznaczonym miejscu, gazowy z zamkniętym zaworem butli
- ☐ zgłoś usterki i wpisz godziny pracy w karcie pracy sprzętu

7. Zakazy

- ☐ zmiany konstrukcyjne i demontaż urządzeń ochronnych i sygnalizacyjnych (§ 3 ust. 2)
- ☐ praca niesprawnym wózkiem albo niezgodnie z przeznaczeniem (§ 7 ust. 3)
- ☐ przewożenie i podnoszenie osób na widłach (§ 10 i 11)
- ☐ jazda po podłożu o niesprawdzonej wytrzymałości, niestabilnym lub śliskim (§ 17 pkt 3 i 7)
- ☐ transport ładunków niedostosowanych do wideł i podstawy ładunkowej (§ 17 pkt 1)
- ☐ pchanie innych pojazdów i ciągnięcie przyczep ponad dopuszczalne wielkości (§ 17 pkt 6)

8. Sytuacje awaryjne

Pracownik niezwłocznie zawiadamia przełożonego o zauważonym wypadku albo zagrożeniu życia lub zdrowia i ostrzega współpracowników oraz inne osoby w rejonie zagrożenia (art. 211 pkt 6 Kodeksu pracy). Przy bezpośrednim zagrożeniu dla zdrowia lub życia pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy, a jeśli to nie usuwa zagrożenia, oddalić się z miejsca zagrożenia, zawiadamiając niezwłocznie przełożonego (art. 210 § 1 i 2 Kodeksu pracy).

Sytuacja	Co robi pracownik
Przechył lub przewrócenie wózka	
Wyciek gazu lub paliwa, pożar	
Wypadek osoby w strefie pracy	

Numer alarmowy		**Przełożony** *imię, nazwisko, telefon*	
Osoba udzielająca pierwszej pomocy *imię, nazwisko, telefon*		**Apteczka, gaśnica, wyłącznik zasilania** *gdzie są*	

9. Zmiany instrukcji

Data	Zakres zmiany i przyczyna	Kto zmienił	Podpis

10. Potwierdzenie zapoznania z instrukcją

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Wersja instrukcji	Data	Podpis
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					

Pracodawca wydaje szczegółowe instrukcje i wskazówki dotyczące BHP na stanowiskach pracy (art. 237^4 § 2 Kodeksu pracy), a pracownik potwierdza w postaci papierowej lub elektronicznej zapoznanie się z przepisami i zasadami BHP (art. 237^4 § 3). Instrukcje dotyczące obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych pracodawca udostępnia pracownikom do stałego korzystania; powinny w sposób zrozumiały wskazywać czynności przed rozpoczęciem pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania pracy, czynności po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych (§ 41 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP). Treść techniczną dostosuj do instrukcji producenta i oceny ryzyka zawodowego. Wymagania dla wózków jezdniowych: § 3–17 rozporządzenia z 15 grudnia 2017 r. w sprawie BHP przy użytkowaniu wózków jezdniowych z napędem silnikowym (t.j. Dz.U. 2020 poz. 852). Drogi i linie energetyczne: § 14 i 55 rozporządzenia w sprawie BHP podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. 2003 nr 47 poz. 401).